Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Molí d'en Vendrell

Santa Eulàlia de Ronçana

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Camí del Molí
Emplaçament	Des del camí del Gual cal seguir a la dreta el camí del molí

Coordenades:

Latitud:	41.6368
Longitud:	2.23943
UTM Est (X):	436654
UTM Nord (Y):	4609731

Classificació

Número de fitxa	08248 - 121
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	XIII-XX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La coberta es troba en mal estat. La part de tramuntana presenta deficiències estructurals.
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	000224500DG30H0001JU
Autoria de la fitxa	Marta Lloret Blackburn - Antequem S.L.
Data de registre de la fitxa:	dl., 03/10/2011 - 02:00

Descripció

El molí d'en Vendrell és un molí fariner d'origen medieval que va reconstruir-se durant el segle XVI. La part primitiva de l'edifici l'hem de situar en el cos central, on a banda del parament de pedra lligada amb argamassa sota un encofrat de tàpia, s'observen els canals d'entrada i sortida de l'aigua. Entre els segles XVIII i XIX va ser reformat fins a donar-li l'aparença actual.

És un edifici constituït per diversos volums superposats. El cos central és de planta baixa i pis i té la coberta a dos vessants desiguals amb el carener paral·lel a la façana. A la part posterior s'hi conserva una gran bassa rectangular, des d'on l'aigua hi accedia a través d'una canaleta que es conserva en el que havia estat el carcabà. A la part inferior de la façana també s'observa el canal de desaigua que sortia del carcabà. En aquesta façana hi ha un portal amb llinda de fusta i brancals de pedra i una finestra d'arc pla de pedra tosca. Al costat de llevant d'aquest cos hi ha adossat un segon volum de planta baixa i pis i la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. Aquest volum es prolonga vers tramuntana de forma paral·lela a la bassa. Al frontis hi ha el portal principal, d'arc de mig punt de pedra, a més d'una finestra d'arc pla de pedra i dues d'arc pla arrebossat. A la part central trobem pintat un rellotge de sol. Aquesta façana ha estat reforçada recentment amb dos contraforts. El tercer volum està situat a l'extrem de ponent, és de planta baixa i pis i té la coberta a dos vessants amb el carener paral·lel a la façana. La planta baixa queda tapada per un cobert adossat, mentre que al pis les finestres són d'arc pla arrebossat. El revestiment dels murs es manté arrebossat.

A l'interior es manté la distribució característica de les estances, així com els paviments de tova i els sostres amb bigues de fusta. Davant la casa s'hi conserva el rec, on hi ha un safareig, així com una gran era encaironada. Al costat de llevant s'hi ha adossat una nau moderna de maó.

Història

Antigament era conegut com el molí d'en Maspons, que està documentat del segle XIII en motiu de la cessió de mig molí de Bernat de Villar a Arnau de Bastida. En aquest molí hi treballava en Bernat Ponç. L'any 1316, el noble Berenguer de Bastida va establir-hi a Guillem Maspons del mas "Pontis et Abat" de la parròquia de Sant Cristòfol. A principi del segle XV, el batlle general de Catalunya fa una concessió a Pere Sabater i Miquel Maspons (amos dels molins Sabater i Maspons, respectivament), de l'ús de l'aigua del Tenes per fer funcionar els seus molins. Durant la primera meitat del segle XVI, trobem documentat l'establiment d'una peça de terra de Francesc Maspons a Pere Garriga per a construir un molí, que probablement es correspon amb la reforma de l'edifici primitiu que li va donar l'aspecte actual. Uns anys després hi va entrar el moliner Joan Arquimbau, la família del qual s'hi estaria fins al segle XVII, quan Josep Vendrell el va comprar a Francesc Maspons. Des d'aquest segle fins al XIX, s'han documentat diverses confrontacions per l'aprofitament de l'aigua en aquest sector del Rieral, entre els propietaris dels molins Sabater, Vendrell i d'en Comes i els de Can Pallars i Can Feu. La única filla de Josep, Margarida, va heretar els seus béns, i es va casar amb Pere Cabot, qui seguí l'ofici de polvorer. En l'inventari de béns que es va fer en les segones núpcies de Margarida, hi consta que hi havia molí fariner i polvorer. A mitjans del segle XIX el molí era portat per Pau Solà, tot i que només molia tres mesos a l'any. L'últim moliner va ser Agustí Vila, pel que a finals del segle XIX va deixar de produir. A principi del segle XX els Parellada van vendre la propietat a Antoni Romeu, quan hi vivia la família Cladellas, que s'hi estaria fins a mitjans del segle XX. Des d'aleshores ha canviat de mans en diverses ocasions.

Bibliografia

CANTARELL, C.; CIURANS, X. (2010). El patrimoni històric de Santa Eulàlia de Ronçana. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.
CIURANS, X, (2001). "Cases que tenen història: Can Vendrell de la Vall i el molí d'en Vendrell", Anuari Local, núm. 39. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.